

Bruksela, dnia 4 kwietnia 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 22/2009

SESJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO Bruksela, 1-2.04.2009

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 1-2 kwietnia 2009 r., w Brukseli, omawiane były następujące tematy:

1. POLITYKA REGIONALNA - Inwestycje w efektywność energetyczną i energię odnawialną w mieszkalnictwie

Posłowie poparli propozycję nowelizacji rozporządzenia, które ułatwi regionom pozyskiwanie funduszy na inwestycje w efektywność energetyczną i energię odnawialną w budownictwie mieszkaniowym. Środki będą mogły zostać wykorzystane do współfinansowania programów związanych na przykład z montażem podwójnych szyb, ocieplaniem ścian, montażem kolektorów słonecznych w budynkach mieszkalnych lub wymianą starych bojlerów na bardziej energooszczędne.

Środki z EFRR są już teraz wykorzystywane są na wspieranie interwencji w sektorze budownictwa mieszkaniowego, w tym na inwestycje związane z efektywnością energetyczną, ale tylko w nowych państwach członkowskich (UE-12) i wyłącznie na wspólne części budynku (lub na cały budynek w przypadku socjalnego budownictwa mieszkaniowego) w ubogich obszarach miejskich. Teraz środek ten będzie dotyczył wszystkich 27 państw członkowskich UE.

Propozycja nie zwiększa finansowania i nie wywiera żadnego wpływu na budżet Wspólnoty. Umożliwia on jedynie państwom członkowskim, jeśli takie jest ich życzenie, przesunięcie priorytetów i przeprogramowanie swoich programów operacyjnych w celu sfinansowania działań w tej dziedzinie.

- **Do 4% całkowitych środków z EFRR**

Wydatki na zwiększanie efektywności energetycznej oraz wykorzystanie energii odnawialnej w istniejącym budownictwie mieszkaniowym będą kwalifikowalne do kwoty 4% środków przyznanych z EFRR dla danego państwa członkowskiego.

Nowe państwa członkowskie (UE-12) nadal będą mogły finansować inne rodzaje wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym w ramach dotychczasowych zasad EFRR (na maksymalną kwotę 3% środków EFRR alokowanych do danych programów operacyjnych lub 2% całkowitej alokacji EFRR na szczeblu krajowym). Całkowite wydatki związane z budownictwem w poszczególnych państwach członkowskich, działających na mocy różnych zasad i przepisów, mogłyby osiągnąć poziom 6% całkowitej kwoty przydzielanych im środków z EFRR.

- **Inwestycje powinny wspierać spójność społeczną**

Państwa członkowskie będą określać w przepisach krajowych kategorie kwalifikujących się budynków mieszkalnych. Początkowo środki miały być wykorzystywane tylko na potrzeby gospodarstw domowych o niskim dochodzie. Pojawiły się jednak problemy z jednolitym zdefiniowaniem tego pojęcia w przepisach krajowych. Zamiast niego wprowadzono zapis, że interwencje w sektorze budownictwa mieszkaniowego powinny wspierać spójność społeczną, a określenie dokładnych kategorii kwalifikujących się budynków mieszkalnych pozostawia się uznaniu państw członkowskich.

- **Trzy nowe kategorie kosztów kwalifikowanych**

Do objęcia dofinansowaniem z EFRR kwalifikują się koszty pośrednie (do 20% bezpośrednich kosztów operacji), koszty zryczałtowane (wyliczone na podstawie standardowych, krajowych taryf zryczałtowanych kosztów jednostkowych) i kwoty zryczałtowane (do 50 tys. euro).

Powyższe opcje można łączyć wyłącznie w przypadku, gdy każda z nich dotyczy innej kategorii kosztów kwalifikowanych lub gdy stosowane są do odrębnych projektów w ramach tej samej operacji.

Przepisy dotyczące nowych kategorii kosztów będą obowiązywać z mocą od 1 sierpnia 2006 roku.

- **Cele klimatyczne**

Nowelizacja rozporządzenia nie tylko przyczyni się do promowania konkurencyjności Unii i tworzenia miejsc pracy w całej UE, ale także może wpłynąć na osiągnięcie celów europejskiej strategii na rzecz energii i zmian klimatu. Budynki mieszkalne są źródłem 40% emisji gazów cieplarnianych w UE, ponieważ w domach marnuje się zbyt dużo energii w wyniku nieefektywnego ogrzewania, klimatyzacji i oświetlenia. Komisja uważa, że oszczędności z tytułu efektywności energetycznej w sektorze budownictwa mieszkaniowego mogłyby sięgnąć 28% jeszcze przed rokiem 2020.

2. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - UE-Rosja: Parlament określa warunki negocjowania nowej umowy o partnerstwie

Parlament przyjął rezolucję w sprawie nowej umowy między UE a Rosją, której tekst powstał w oparciu o sprawozdanie posła **Janusza Onyszkiewicza** (ALDE, Polska). Posłowie rekomendują działania, jakie UE powinna podjąć wobec Rosji w

negocjacjach dotyczących nowej umowy o partnerstwie. Rada powinna wezwać Rosję m.in. do cofnięcia decyzji o uznaniu niepodległości gruzińskich prowincji i zagwarantowania swobodnej żeglugi statków przez Cieśninę Pilawską do portu w Elblągu.

- **Gruzja**

Posłowie zwracają uwagę, że naruszanie przez Rosję suwerenności i integralności terytorialnej Gruzji oraz jej rola w sporze o gaz na początku 2009 r. poważnie zaszkodziły stosunkom między UE i Rosją oraz negocjacom w sprawie nowej umowy. Dlatego domagają się, aby stosunki UE z Rosją opierały się na poszanowaniu litery prawa międzynarodowego i wszelkich wiążących umów oraz traktatów, w tym Karty Narodów Zjednoczonych, Europejskiej konwencji praw człowieka oraz Traktatu Karty Energetycznej.

Posłowie wyrażają zaniepokojenie z powodu decyzji o uznaniu dwóch gruzińskich prowincji Abchazji i Osetii Południowej i podpisaniu z nimi umów o pomocy wojskowej i współpracy oraz o utworzeniu tam baz wojskowych. Kroki te podważają integralność terytorialną Gruzji. W swoich rekomendacjach dla Rady posłowie uważają, że należy ponownie wezwać Rosję do odwołania swojej decyzji i podtrzymać stanowisko, że Rosji nie można postrzegać jako bezstronnego mediatora w procesie pokojowym. Rosja powinna zagwarantować, że obserwatorzy UE będą mieli nieograniczony wstęp na wszystkie obszary objęte konfliktem zgodnie z mandatem misji obserwacyjnej UE.

- **Kosowo**

Rada powinna wezwać rząd rosyjski – wraz z UE i pozostałymi krajami będącymi członkami grupy kontaktowej ds. Kosowa – do zaangażowania się w poszukiwania trwałego politycznego rozwiązania dla przyszłości Kosowa i dla dalszego umacniania stabilności w regionie Bałkanów Zachodnich.

- **Prawa człowieka**

Posłowie uważają, że Rada powinna wyrazić wobec rządu rosyjskiego zaniepokojenie w związku z sytuacją w dziedzinie praw człowieka i społeczeństwa obywatelskiego oraz wezwać władze rosyjskie do przestrzegania wolności wypowiedzi i stowarzyszania się. Rosja powinna zaprzestać zastraszania i prześladowania obrońców praw człowieka oraz powstrzymać się od stosowania surowych środków administracyjnych wobec organizacji, które walczą o te prawa.

Parlament przypomina o publicznym zobowiązaniu się prezydenta Miedwiediewa do wzmocnienia rządów prawa w Rosji i wyraża obawy o niezawisłość systemu sądownictwa i systemu prawnego Rosji.

Posłowie wyrażają także duże zaniepokojenie z powodu sytuacji w Czeczenii, gdzie reżim Kadyrowa nie był w stanie zapewnić pokoju i pojednania, lecz szerzył strach i ucisk, które zniszczyły społeczeństwo obywatelskie. Parlament domaga się prawdziwego politycznego rozwiązania dla tego regionu.

Posłowie dostrzegają potrzebę zreformowania konsultacji UE-Rosja w zakresie praw człowieka i określenia formalnej roli niezależnych organizacji pozarządowych z Rosji i UE.

Rada powinna również wezwać rząd rosyjski do pełnego poszanowania wolności mediów i zagwarantowania niezależnym mediom warunków politycznych i gospodarczych, umożliwiających im normalne funkcjonowanie.

- **Energia i środowisko**

Traktat Karty Energetycznej, który jest prawnie wiążący dla Rosji i wszystkich państw członkowskich UE, powinien stanowić podstawę stosunków w dziedzinie energii. W ramach negocjacji nowej umowy należy zakończyć negocjacje dotyczące Protokołu Przejściowego i wezwać Rosję do jego podpisania. Protokół pozwoli ustanowić ramy prawne dla tranzytu dostaw energii, które będą kontynuacją obecnych ram ustanowionych na mocy Traktatu Karty Energetycznej.

Posłowie podkreślają potrzebę przeprowadzenia właściwych ocen oddziaływania na środowisko dla wszystkich projektów infrastrukturalnych związanych z energią. Rada powinna zaapelować do Federacji Rosyjskiej o ratyfikację Konwencji z Espoo oraz Protokołu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

- **Wizy**

Należy domagać się ułatwień wizowych dla studentów, badaczy i przedsiębiorców celem wspierania kontaktów międzyludzkich. Jednak dalsza liberalizacja systemu wizowego w odniesieniu do Rosji powinna być uwarunkowana analogiczną liberalizacją warunków wizowych w odniesieniu do krajów objętych europejską polityką sąsiedztwa w celu uniknięcia jakichkolwiek rozbieżności. Należy zwrócić się do władz rosyjskich o ograniczenie przeszkód biurokratycznych stosowanych jednostronnie w stosunku do osób podróżujących, takich jak konieczność posiadania zaproszenia i meldunku po przyjeździe. Ułatwienia podróżne dla posiadaczy paszportów rosyjskich powinny być ograniczone wyłącznie do obywateli Rosji.

Należy pilnie zająć się kwestią wiz i tranzytu do i z Kaliningradu, obejmując cały obwód kaliningradzki systemem lokalnego ruchu granicznego.

- **Transport morski**

Rada powinna poruszyć szereg kwestii związanych z transportem morskim, w tym dotyczących swobody żeglugi przez Cieśninę Pilawską, dostępu floty UE do korytarza prowadzącego do Azji wzdłuż północnego terytorium Rosji oraz zagrożeń środowiskowych wynikających m.in. z nasilenia ruchu tankowców na Morzu Bałtyckim.

- **Loty nad Syberią**

Rosja powinna wywiązać się ze zobowiązania dotyczącego stopniowego zniesienia opłat za przeloty nad Syberią i do podpisania porozumienia osiągniętego w tej kwestii na szczycie w Samarze.

- **Naddniestrze**

Rosja powinna podjąć współpracę z UE mającą za cel uzgodnienie statusu terytoriów separatystycznych, w tym Naddniestrza. Posłowie podkreślają, że postęp w tej sprawie zależy od wycofania oddziałów rosyjskich stacjonujących na terytorium Mołdawii, do czego Rosja zobowiązała się już dziesięć lat temu.

3. STOSUNKI ZEWNĘTRZNE - Półroczna ocena dialogu UE – Białoruś

Parlament Europejski przyjął rezolucję w sprawie półrocznej oceny dialogu UE-Białoruś, w której posłowie wyrażają zaniepokojenie sytuacją w dziedzinie praw człowieka i oczekują podjęcia w nieodległej przyszłości dialogu z Białorusią na ten temat. Wzywają władze w Mińsku do rejestracji telewizji Belsat i udzielenia zgody na działalność Europejskiego Uniwersytetu Humanistycznego.

Parlament popiera decyzję Rady o przedłużeniu o rok restrykcyjnych środków wobec niektórych urzędników białoruskich, a jednocześnie o utrzymaniu zawieszenia stosowania ograniczeń podróżnych nałożonych na niektórych urzędników białoruskich przez okres dziewięciu miesięcy.

Intensyfikacja dialogu politycznego między UE a Białorusią musi zależeć od zniesienia ograniczeń wolności i położenia kresu przemocy wobec uczestników opozycyjnych protestów i działaczy na rzecz praw człowieka. Dlatego posłowie wzywają do bezzwłocznego uwolnienia przedsiębiorców: Mikołaja Autuchowicza, Jury Lawonaua i Uładzimira Asipenki oraz młodego działacza opozycji Arcioma Dubskiego, a także rewizji wyroków ograniczenia wolności na uczestników demonstracji w styczniu br. Parlament domaga się włączenia białoruskiej opozycji demokratycznej i społeczeństwa obywatelskiego w dialog między UE a Białorusią.

Parlament wzywa rząd białoruski do wykorzystania następnych dziewięciu miesięcy do osiągnięcia znaczącego postępu w takich dziedzinach jak: reformy białoruskiego prawa wyborczego, zapewnienia równych praw wszystkim przedstawicielom mediów, zapewnienia swobody stowarzyszeń i zrzeszania się, zaprzestanie praktyki zwalniania i wydalania z pracy i uniwersytetów z przyczyn politycznych oraz przymusowego wcielania do wojska.

Białoruskie władze powinny uznać Związek Polaków kierowany przez Andżelikę Borys, wybraną ponownie na stanowisko przewodniczącej podczas zjazdu organizacji 15 marca 2009r.

Jeśli te kryteria zostaną spełnione, Rada i Komisja powinny rozważyć możliwość całkowitego zniesienia zakazu podróżowania, a także przyjęcia środków na rzecz ułatwienia postępu gospodarczo-społecznego i przyspieszenia procesu reintegracji Białorusi z europejską rodziną demokratycznych narodów.

PE wzywa Radę i Komisję do zmniejszenia opłat wizowych dla obywateli Białorusi wjeżdżających na obszar Schengen i uproszczenia procedury wydawania wiz.

W rezolucji Parlament wzywa Komisję do przyznania wsparcia finansowego niezależnej białoruskiej stacji telewizyjnej Belsat oraz ponagla rząd Białorusi do oficjalnego zarejestrowania tej stacji na Białorusi. Wzywa rząd białoruski, by w geście dobrej woli i sygnalizując pozytywne zmiany, zezwolił białoruskiemu Europejskiemu Uniwersytetowi Humanistycznemu działającemu na uchodźstwie w Wilnie na legalny powrót na Białoruś.

Posłowie wzywają Radę i Komisję do rozważenia środków mających na celu poprawę klimatu dla przedsiębiorczości, handlu, inwestycji, infrastruktury energetycznej i transportowej oraz współpracy transgranicznej między UE a Białorusią. Działania takie powinny przyczynić się do poprawy dobrobytu i zamożności obywateli Białorusi oraz zwiększyć ich możliwości komunikowania się z UE i swobodnego podróżowania do Unii.

4. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE - PE za ustanowieniem dnia pamięci ofiar reżimów totalitarnych i autorytarnych

Parlament Europejski przyjął rezolucję, w której wezwał do ustanowienia 23 sierpnia ogólnoeuropejskim dniem pamięci ofiar wszystkich reżimów totalitarnych i autorytarnych. Parlament wyraża szacunek dla ofiar systemów totalitarnych w Europie i składa hołd wszystkim, którzy walczyli przeciwko tyranii i uciskowi.

W rezolucji przyjętej dziś przez Parlament posłowie zwracają uwagę na konieczność pielęgnowania pamięci o przeszłych wydarzeniach i przypominają, że ostatnie akty ludobójstwa miały miejsce w Europie jeszcze w lipcu 1995 r. Potrzebna jest zatem nieustanna czujność w walce z niedemokratycznymi, ksenofobicznymi, autorytarnymi i totalitarnymi postawami i tendencjami.

Parlament potępia wszelkie zbrodnie przeciwko ludzkości i nagminne łamanie praw człowieka dokonywane przez wszystkie reżimy totalitarne i autorytarne. Ofiarom tych zbrodni i członkom ich rodzin Parlament składa wyrazy współczucia.

- **Parlament wzywa do otwarcia archiwów**

Posłowie wyrażają ubolewanie, że 20 lat po upadku dyktatur komunistycznych w Europie Środkowej i Wschodniej w niektórych państwach członkowskich wciąż niesłusznie ograniczony jest dostęp do dokumentów istotnych dla poszczególnych osób lub potrzebnych do badań naukowych. Parlament wezwał do otwarcia archiwów byłych wewnętrznych służb bezpieczeństwa, tajnej policji i agencji wywiadowczych, ale przy podjęciu kroków zapobiegających nadużyciom i wykorzystywaniu ich do celów politycznych.

- **Unia Europejska sposobem na przezwycięzenie podziałów i wrogości**

Parlament podkreśla znaczenie integracji europejskiej, która od samego początku stanowiła odpowiedź na cierpienia zadane w wyniku dwóch wojen światowych oraz na rozprzestrzenianie się totalitarnych i niedemokratycznych reżimów komunistycznych w Europie Środkowej i Wschodniej. Projekt europejski był sposobem przezwyciężenia głębokich podziałów i wrogości w Europie za pomocą

współpracy i integracji oraz sposobem na zakończenie wojny i zapewnienie demokracji w Europie.

Model ten, oparty na pokoju i pojednaniu, został dobrowolnie wybrany przez narody Europy z myślą o wspólnej przyszłości. Na Unii Europejskiej spoczywa szczególna odpowiedzialność za szerzenie i obronę demokracji, poszanowania praw człowieka i rządów prawa, także poza jej terenem. Z tego powodu, Parlament wezwał Radę i Komisję do wspierania i obrony działalności organizacji pozarządowych, takich jak stowarzyszenie „Memorial” działające w Federacji Rosyjskiej, które aktywnie angażują się w badanie i gromadzenie dokumentów dotyczących zbrodni popełnionych w okresie stalinizmu.

- **Pamiętać o bohaterach walki z totalitaryzmem**

Parlament uważa, że należy pamiętać o tych, którzy aktywnie przeciwstawiali się totalitarnym rządóm i powinni mieć swoje miejsce w świadomości Europejczyków jako bohaterowie epoki totalitaryzmu ze względu na ich zaangażowanie, wierność ideałóm, honor i odwagę. Jednak poprawki, dzięki którym cześć posłów chciała uczcić pamięć Rotmistrza Witolda Pileckiego i zaproponować ogłoszenie dnia 25 maja (rocznica wykonania wyroku śmierci na Rotmistrzu) Międzynarodowym Dniem Bohaterów Walki z Totalitaryzmem nie zyskały poparcia większości.

Witold Pilecki był żołnierzem podziemia i człowiekiem, który dobrowolnie znalazł się w nazistowskim obozie koncentracyjnym Auschwitz, po to aby zorganizować tam ruch oporu i przekazać aliantóm wieści o tragicznym losie tysięcy osób, które były tam więzione i mordowane. Nie tylko w Polsce ceni się jego odwagę. Witold Pilecki został uznany przez brytyjskiego historyka, prof. Michaela Foota w jego książce „Six Faces of Courage” za jednego z 6 najodważniejszych ludzi ruchu oporu podczas całej II Wojny Światowej.

5. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Ochrona przed dyskryminacją

Parlament poparł projekt dyrektywy, której celem jest zapobieganie i zapewnienie ochrony przed dyskryminacją - ze względu na religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek czy orientację seksualną. Dyrektywa odnosi się nie tylko do przejawów dyskryminacji w zakresie dostępu do zatrudnienia, ale także do towarów, urzędzeń, czy usług, takich jak bankowość, mieszkalnictwo, edukacja, transport i opieka zdrowotna.

Art. 13 traktatu WE zakazuje dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Ten zapis stanowi obecnie podstawę dwóch dyrektyw: dyrektywy dotyczącej równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne i dyrektywy, która zakazuje dyskryminacji na rynku pracy ze względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Proponowana dyrektywa wyznacza minimalne ramowe standardy zapewniające ochronę przed dyskryminacją. Państwa członkowskie mogą zawsze zwiększyć

poziom ochrony, jednak nie mogą odwoływać się do nowej dyrektywy w celu zredukowania istniejących standardów. Dyrektywa przyznaje osobom poszkodowanym prawo do odszkodowania i jednoznacznie stwierdza, że państwa członkowskie winny nie tylko wyrażać chęć, lecz mają obowiązek zwalczania dyskryminacji.

- **Dyrektywa, a prawo małżeńskie i rodzinne**

Pokaźna liczba państw członkowskich wprowadziła już przepisy w mniejszym lub większym stopniu gwarantujące ochronę poza rynkiem pracy przed dyskryminacją ze względu na religię, światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Istotne jest wprowadzenie spójnych europejskich przepisów w tym zakresie, aby jasno podkreślić, że Europa jako całość nie daje przyzwolenia na dyskryminację. Wolność od dyskryminacji jest prawem podstawowym i powinna mieć zastosowanie do wszystkich w Unii Europejskiej.

Jednak posłowie podkreślają, że zakaz dyskryminacji nie może naruszać poszanowania innych podstawowych praw i wolności, w tym wolności religii i wolności zrzeszania się, wolności słowa i wolności prasy. Proponowana dyrektywa nie narusza świeckiego charakteru państwa, instytucji lub organów państwowych lub systemu kształcenia. Nie wprowadza ona zmian do podziału kompetencji między Unię Europejską a jej państwa członkowskie, co dotyczy również prawa małżeńskiego, rodzinnego i w zakresie zdrowia.

- **Dostęp do edukacji**

W dyrektywie znalazły się zapisy, które zobowiązują państwa członkowskie do zagwarantowania skutecznej ochrony przed dyskryminacją ze względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. W dostępie do instytucji edukacyjnych państwa członkowskie mogą dopuszczać – jedynie w obiektywnie uzasadnionych przypadkach – różnice oparte na religii lub światopoglądzie, jeżeli wymaga się od jednostki postępowania w dobrej wierze oraz zgodnie z zasadą lojalności wobec etosu instytucji. Nie powinno to jednak usprawiedliwiać dyskryminacji z jakiegokolwiek innego powodu. Warunkiem jest także istnienie w pobliżu innych instytucji edukacyjnych stanowiących rozsądną alternatywę, co ma zapobiegać dyskryminacji pośredniej.

Dyrektywa gwarantuje prawa osób niepełnosprawnych do edukacji bez dyskryminacji oraz w oparciu o zasadę równości.

- **Co siódmy Europejczyk padł ofiarą dyskryminacji**

Dyskryminacja ciągle stanowi problem w Europie i poza nią. W specjalnym badaniu przeprowadzonym przez Eurobarometr w 2008 r. 15% Europejczyków stwierdziło, że w ubiegłym roku padło ofiarą dyskryminacji. Posłowie uważają, że to musi się zmienić. Należy umożliwić nocleg dwóch mężczyzn w jednym pokoju hotelowym, samodzielne zakupy osób niepełnosprawnych, czy zakup ubezpieczenia przez osoby w podeszłym wieku. Niedawno prasa doniosła, że właściciele hotelu w Kornwalii odmówili wynajęcia pokoju mężczyznom, którzy w rozumieniu brytyjskiego prawa tworzą związek cywilny.

6. PRAWA OBYWATELSKIE - Prawa obywateli do swobodnego przemieszczania się nie są przestrzegane

Parlament Europejski dokonał przeglądu stosowania dyrektywy określającej prawa obywateli do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich. Posłowie nie kryją rozczarowania stopniem wdrożenia zapisów tej dyrektywy i zwracają uwagę na przypadki łamania podstawowych praw obywateli Unii w tym zakresie. Żadne państwo członkowskie nie przestrzega w pełni i skutecznie zapisów dyrektywy.

Parlament przypomina o przepisach dyrektywy, które dają obywatelom Unii prawo do przebywania w innym państwie członkowskim pod warunkiem, że nie stanowią oni obciążenia dla systemu pomocy społecznej. Posłowie wzywają Komisję, aby przeprowadziła staranną ocenę w celu ustalenia, czy przepisy i praktyki stosowane w poszczególnych państwach członkowskich nie naruszają praw przyznanych obywatelom Unii zwłaszcza w odniesieniu do pojęć: „wystarczające środki”, „nieracjonalne obciążenie dla systemu pomocy społecznej w przyjmującym państwie członkowskim”, „poważne względy porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego” oraz „nadrzędne względy bezpieczeństwa publicznego”. Parlament wzywa Komisję, aby upewniła się, że na poziomie praktycznym działa ochrona prawna oraz możliwość sądowego odwołania się od decyzji o wydaleniu.

Parlament wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia praw nie tylko małżonkom różnej płci, ale także partnerom zarejestrowanym w związkach, członkom gospodarstwa domowego i partnerom, w tym związkom osób tej samej płci uznanym przez państwo członkowskie. Uznanie praw tych osób powinno nastąpić niezależnie od przynależności państwowej i bez względu na nieuznawanie ich w prawie cywilnym przez inne państwo członkowskie, w oparciu o zasady wzajemnej uznawalności, równości, niedyskryminacji, godności oraz życia osobistego i rodzinnego.

Dyrektywa nakłada obowiązek uznania swobody przemieszczania się wszystkich obywateli Unii (w tym partnerów tej samej płci) bez obowiązku uznawania małżeństw osób tej samej płci.

Parlament zauważa, że obywatele niektórych państw i społeczności etnicznych wydają się być obiektem ataków w pewnych państwach członkowskich i wzywa, aby dyskryminacja ze względu na narodowość, rasę lub pochodzenie etniczne nie miała miejsca ani w praktyce, ani w prawodawstwie.

Parlament przypominał, że przepisy prawa wspólnotowego wykluczają krajowe prawodawstwo, w myśl którego w przypadku popełnienia przestępstwa lub wykroczenia za okoliczność obciążającą uznaje się sam fakt, że dana osoba nielegalnie przebywa na terytorium tego państwa. Państwa członkowskie, których przepisy nie są zgodne z dyrektywą powinny niezwłocznie dokonać ich przeglądu. Komisja będzie wszczynać postępowania przeciw tym państwom członkowskim, które nie zastosują się do tego wymogu.

Komisja Europejska do tej pory otrzymała ponad 1 800 indywidualnych skarg, 40 pytań ze strony Parlamentu i 33 petycje oraz zarejestrowała 115 skarg i

pięciokrotnie wszczęła postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom za nieprawidłowe stosowanie dyrektywy 2004/38/WE.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA - Wspólnotowy program oznakowania ekologicznego

Posłowie przyjęli rozporządzenie w sprawie systemu ekologicznego oznakowania produktów. Program ma na celu upowszechnianie dobrowolnego systemu znakowania, który zachęci przedsiębiorstwa do ulepszania produktów i osiągania wyższych norm wydajności energetycznej i przyjazności dla środowiska.

Oznakowanie ekologiczne jest dobrowolne, a jego celem jest promowanie, na szczeblu europejskim, upowszechniania produktów o wysokiej wydajności, które mają niewielkie oddziaływanie na środowisko. W tym celu określono pewne normy jakości ekologicznej dla każdej grupy specjalnych kategorii produktów. Obecnie istnieje 26 kategorii produktów i ponad 3000 produktów i usług – m.in. detergenty, papier, odzież, sprzęt turystyczny – którym przyznano oznakowanie ekologiczne.

- **Uprościć procedury, rozszerzyć zakres towarów**

Mimo że rośnie liczba przedsiębiorstw chcących uzyskać oznakowanie ekologiczne, to jednak w przeciwieństwie do innych europejskich oznaczeń to konkretne oznakowanie pozostaje dla wielu osób nieznaną. W porównaniu z krajowym oznakowaniem o podobnej funkcji, europejskie oznakowanie i symbolizujący je kwiat są mniej rozpowszechnione i mniej popularne.

Ponadto producenci i organizacje pozarządowe mają krytyczny stosunek do zbyt długiego czasu poświęcanego na zatwierdzanie kryteriów (może to zabrać ponad cztery lata), a także do braku harmonizacji kryteriów przyjmowanych dla podobnych kategorii produktów.

W celu rozwiązania tych problemów Komisja przedstawiła wniosek w sprawie nowego rozporządzenia, który wprowadza liczne zmiany dotyczące zatwierdzania kryteriów i nowego systemu przyznawania oznakowania.

Stary system, zostanie zastąpiony systemem rejestracyjnym. Dodano przepisy poprawiające koordynację z krajowymi systemami certyfikacji. Wniosek Komisji wprowadza też kilka nowych kategorii produktów, w tym żywność przetworzoną i produkty rybactwa i akwakultury. Celem jest objęcie systemem do 2015 roku co najmniej 40-50 grup towarowych, aby zapewnić konsumentom możliwość szerszego wyboru towarów oznakowanych ekologicznie.

- **Oznakowanie ekologiczne tylko dla bezpiecznych produktów**

Oznakowanie ekologiczne nie będzie przyznawane towarom zawierającym substancje lub preparaty klasyfikowane jako toksyczne, niebezpieczne dla środowiska, rakotwórcze, mutagenne lub działające toksycznie na rozrodczość. Bardzo nieliczne odstępstwa od tej zasady będą możliwe jedynie pod ściśle określonymi warunkami.

- **Żywność**

Najpóźniej do 31 grudnia 2011 r. Komisja przeprowadzi analizę i zadecyduje o zasadności ustanowienia kryteriów dla produktów rolnych. W analizie tej szczególną uwagę Komisja ma zwrócić na wpływ kryteriów oznakowania ekologicznego na żywność i pasze oraz nieprzetworzone produkty rolne objęte zakresem rozporządzenia. W analizie powinno się rozważyć możliwość, by do przyznania oznakowania ekologicznego kwalifikowały się wyłącznie produkty posiadające certyfikat produktów ekologicznych, by uniknąć dezorientacji wśród konsumentów.

- **Działania promocyjne**

Państwa członkowskie i Komisja podejmą działania w celu promowania stosowania wspólnotowego oznakowania ekologicznego poprzez prowadzenie działań uświadamiających oraz kampanii informacyjnych i edukacyjnych skierowanych do konsumentów, producentów, wytwórców, sprzedawców, usługodawców oraz ogółu społeczeństwa.

Propagowanie oznakowania ekologicznego może odbywać się poprzez stronę internetową, na której umieszczone zostaną podstawowe informacje i materiały promocyjne na temat oznakowania ekologicznego, a także informacje o tym gdzie można nabyć produkty opatrzone oznakowaniem ekologicznym.

- **Wejście w życie**

Parlament zatwierdził tekst rozporządzenia uzgodniony wstępnie przez trzy instytucje, co oznacza, że zostało ono przyjęte już w pierwszym czytaniu. Rozporządzenie wejdzie w życie 20 dni po opublikowaniu i będzie obowiązywać państwa członkowskie bezpośrednio, bez konieczności przenoszenia jego zapisów do krajowych porządków prawnych.

8. ZDROWIE PUBLICZNE – Czy fale elektromagnetyczne mają negatywny wpływ na zdrowie człowieka?

W wielu krajach Europy mieszkańcy żyją w cieniu masztów radiowych i słupów wysokiego napięcia. Telefony komórkowe i bezprzewodowy Internet uczyniły nasze życie łatwiejszym. Czy jednak masowa komunikacja elektroniczna ma swoje ciemniejsze strony? Czy fale elektromagnetyczne szkodzą naszemu zdrowiu? Belgijska posłanka liberalna, **Frédérique Ries** obawia się, że tak. Dlatego wezwała pozostałych deputowanych, by zaostrzyli środki ostrożności, zanim o szkodliwości fal radiowych jednoznacznie rozsądzi nauka.

Dwa lata temu, liczba telefonów komórkowych w Europie przekroczyła liczbę mieszkańców naszego kontynentu. Zasięg możemy złapać niemal wszędzie - na szczycie góry, w lesie, nad jeziorem i w centrum metropolii w godzinach szczytu. Ostatnie białe plamy znikają z map operatorów. Przekazniki GSM stały się częścią naszego krajobrazu. Dodajmy do tego sieci Wi-Fi, maszty radiowe, linie energetyczne, sieć odbiorników GPS, a zobaczymy, że żyjemy w gęstej płataninie fal elektromagnetycznych.

Ciało ludzkie posiada zdolność naturalnego wytwarzania pól elektrycznych, głównie w związku z funkcjami biologicznymi organizmu. Właśnie dlatego na elektrokardiogramie i elektroencefalogramie można zapisać – odpowiednio – aktywność elektryczną serca i mózgu.

Naukowcy wciąż zastanawiają się, czy ta naturalna aktywność elektryczna i pola elektromagnetyczne wytwarzane w związku z działalnością człowieka wzajemnie na siebie oddziałują? W jaki sposób ciało ludzkie pochłania pola elektromagnetyczne emitowane przez różnorodne urządzenia, np. radio, telewizor, kuchenkę mikrofalową, telefon komórkowy, przekaźniki antenowe czy linie wysokiego napięcia? Podobne wątpliwości ma wielu mieszkańców. Szczególnie, jeśli przyszło im mieszkać w pobliżu nadajnika.

Głównym celem sprawozdania jest dostarczenie obywatelom, w formie mniej więcej dziesięciu konkretnych propozycji, odpowiedzi na ich wątpliwości, bez względu na to, czy są oni zwykłymi użytkownikami wspomnianych urządzeń, czy też mieszkają w pobliżu przekaźników antenowych lub linii wysokiego napięcia.

W sprawozdaniu zawarte są sugestie, by anteny, maszty telefonii komórkowej, czy też linie wysokiego napięcia znajdowały się w odpowiedniej odległości od szkół i ośrodków zdrowia. Ponadto, w opinii eurodeputowanych Komisja Europejska powinna udostępnić obywatelom dostęp do wiarygodnej informacji na temat ich narażenia na wpływ pól elektromagnetycznych. Sprawozdanie **Frédérique Ries** zostało przyjęte stosunkiem głosów 559 za, 22 przeciw, przy 8 głosach wstrzymujących się.

- **Zapewnienie lepszej ochrony obywateli UE**

Eurodeputowani zauważają, że zarówno podmioty z branży, jak i odpowiednie podmioty zarządzające infrastrukturą i właściwe organy już teraz mogą oddziaływać na pewne czynniki, n.p. wprowadzając przepisy dotyczące odległości między danym miejscem a przekaźnikami czy też wysokości danego miejsca n.p.m. w stosunku do wysokości stacji bazowej n.p.m. oraz ukierunkowania anteny nadawczej w stosunku do miejsc, w których przebywają ludzie, czyniąc to w oczywistej trosce o uspokojenie i o lepszą ochronę osób mieszkających w pobliżu tego rodzaju urządzeń. Dlatego PE wzywa podmioty z branży do optymalnego rozmieszczania masztów i przekaźników, a także do wspólnego korzystania z masztów i przekaźników umiejscowionych przez dostawców, tak by ograniczyć liczbę nieodpowiednio zlokalizowanych masztów i przekaźników;

Eurodeputowani są zdania, że w powszechnym interesie leży sprzyjanie rozwiązaniom opierającym się na dialogu między podmiotami z branży, władzami publicznymi, władzami wojskowymi i stowarzyszeniami mieszkańców na temat kryteriów instalacji nowych anten telefonii komórkowej lub linii wysokiego napięcia i dbanie przynajmniej o to, by szkoły, żłobki, domy spokojnej starości i budynki służby zdrowia znalazły się w określonej, zgodnie z kryteriami naukowymi, odległości od tego rodzaju infrastruktury.

Dodatkowo, eurodeputowani apelują do organów odpowiedzialnych za wydawanie pozwoleń na montaż anten telefonii komórkowej o uzgodnienie z operatorami z branży kwestii wspólnego korzystania z infrastruktury w celu ograniczenia liczby anten oraz narażenia ludności na pola elektromagnetyczne.

- **Zwiększony dostęp do wiarygodnej informacji**

Specjalne sprawozdanie Eurobarometru w sprawie pól elektromagnetycznych (nr 272a z czerwca 2007 r.) wskazuje, iż większość obywateli nie uważa, że władze publiczne odpowiednio informują ich o środkach mających zapewnić im ochronę przed polami elektromagnetycznymi. W świetle wyników tego badania, eurodeputowani proponują szereg działań, mających na celu lepszy dostęp obywateli do wiarygodnej informacji na ten temat. Między innymi, PE wzywa państwa członkowskie, by wraz z operatorami z branży udostępniły społeczeństwu mapy przedstawiające narażenie na linie wysokiego napięcia, częstotliwości radiowe i mikrofałe, zwłaszcza generowane przez maszyny telekomunikacyjne, przekaźniki radiowe i anteny telefoniczne. Ponadto, PE wzywa do umieszczenia tych informacji na stronie internetowej, tak aby opinia publiczna mogła z łatwością się z nimi zapoznać, oraz do ich rozpowszechnienia w mediach.

Wreszcie, eurodeputowani wnioskuje, by w imię stałej troski o lepsze informowanie konsumentów zmieniono normy techniczne Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego Elektrotechniki, wprowadzając w odniesieniu do wszystkich urządzeń bezprzewodowych obowiązek umieszczenia na etykiecie informacji o mocy emisji oraz stwierdzenia, że dane urządzenie emituje mikrofałe.

- **Apel PE o dokonanie przeglądu podstaw naukowych i prawidłowości wartości granicznych pól elektromagnetycznych oraz wyników badania epidemiologicznego Interphone**

Parlament Europejski apeluje do Komisji, by dokonała przeglądu podstaw naukowych i prawidłowości wartości granicznych pól elektromagnetycznych określonych w zaleceniu 1999/519/WE i by przedłożyła Parlamentowi stosowne sprawozdanie; przeglądu powinien dokonać SCENIHR

Parlament Europejski ubolewa, że w wyniku systematycznego odkładania od 2006 r. wciąż nie opublikowano wniosków z międzynarodowego badania epidemiologicznego Interphone, rozpoczętego w roku 2000, którego celem jest stwierdzenie, czy istnieje związek między korzystaniem z telefonu komórkowego a niektórymi rodzajami raka, zwłaszcza guzami mózgu, nerwu słuchowego i ślinianki przyusznej. Parlament Europejski podkreśla w tym kontekście apel o ostrożność skierowany przez koordynatorkę badania Interphone Elisabeth Cardis, która na podstawie obecnej wiedzy zaleca dzieciom racjonalne korzystanie z telefonu komórkowego i preferowanie telefonu stacjonarnego.

Eurodeputowani są zdania, że rolą Komisji, która wniosła wysoki wkład w finansowanie tego ogólnościowego badania, jest skierowanie do odpowiedzialnych za projekt pytania, dlaczego ostatecznie nie opublikowano jego wyników, oraz poinformowanie Parlamentu i państw członkowskich natychmiast po uzyskaniu ewentualnej odpowiedzi.

- **Wpływ na dzieci i młodzież**

Większość obywateli europejskich, zwłaszcza ludzi młodych w wieku od 10 do 20 lat, korzysta z użytkowego, funkcjonalnego i modnego przedmiotu, jakim jest telefon komórkowy. Nadal występuje niepewność co do płynących stąd potencjalnych zagrożeń dla zdrowia, szczególnie w przypadku osób młodych, których mózg nadal się rozwija. Eurodeputowani w przyjętym sprawozdaniu sugerują Komisji, by w trosce o skuteczność polityczną i budżetową przeniosła część wspólnotowych środków finansowych z badań nad polami elektromagnetycznymi na szeroko zakrojoną kampanię uświadamiającą skierowaną do młodych Europejczyków, a dotyczącą dobrych praktyk w zakresie użytkowania telefonu komórkowego, np. korzystania z zestawów słuchawkowych, nieprzedłużania rozmów, wyłączenia telefonów w czasie, kiedy nie są używane (np. podczas lekcji) i korzystania z telefonów w miejscach dobrego odbioru sygnału. Takie kampanie uświadamiające powinny również informować młodych Europejczyków o zagrożeniach dla zdrowia związanych z urządzeniami domowymi oraz o konieczności wyłączenia ich, a nie pozostawiania ich w stanie gotowości

Parlament Europejski potępia niektóre kampanie marketingowe operatorów telefonicznych, szczególnie agresywne w okresie świątecznym przed końcem roku i podczas innych specjalnych okazji, np. sprzedaż telefonów komórkowych przeznaczonych wyłącznie dla dzieci czy też skierowane do nastolatków oferty abonamentów z „darmowymi minutami”.

- **Towarzystwa ubezpieczeniowe**

PE jest poruszony faktem, że towarzystwa ubezpieczeniowe dążą do wykluczenia zagrożeń związanych z polami elektromagnetycznymi z polis ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, co wyraźnie dowodzi, że europejscy ubezpieczyciele już stosują własną wersję zasady ostrożności.

9. INSTYTUCJE - Parlament uczcił minutą ciszy pamięć ofiar wypadku na Morzu Śródziemnym

Otwierając posiedzenie Parlamentu Europejskiego przewodniczący Hans-Gert Pöttering przekazał wyrazy współczucia i smutku rodzinom i bliskim ofiar katastrofy z udziałem statku, który zatonął dwa dni temu u wybrzeży Libii. Na statku znajdowało się ponad 300 imigrantów, którzy próbowali dostać się do wybrzeży UE z Afryki Północnej. Ocaleli tylko nieliczni.

„Od ponad dwóch lat zauważalny stał się wzmożony napływ imigrantów, którzy próbują dostać się do Europy z Afryki Północnej przez Morze Śródziemne” - mówił Hans-Gert Pöttering. „Ta ogromna liczba uchodźców, którzy utonęli lub zmarli z wycieńczenia próbując dostać się na terytorium Unii Europejskiej sprawia, że Morze Śródziemne stało się prawdziwym cmentarzem pod otwartym niebem. Musimy znaleźć rozwiązanie, które pozwoli uniknąć takich tragedii w przyszłości” - powiedział przewodniczący Parlamentu Europejskiego.

Posłowie uczcili minutą ciszy pamięć ofiar wypadku.

10. Wystawy polskich eurodeputowanych w PE

- **Wystawa eurodeputowanego Ryszarda Czarneckiego pt. „Przybyli, odeszli... są: Żydzi Polscy”**

„Przybyli, odeszli... są: Żydzi Polscy” to tytuł wystawy przygotowanej przez Żydowski Instytut Historyczny (ŻIH), którą od środy można oglądać w Parlamencie Europejskim w Brukseli. Wystawa pokazuje obecność i dorobek Żydów, którzy przez kilka stuleci żyli i pracowali w Polsce. - Chcieliśmy położyć nacisk na osiągnięcia Żydów i ich wkład w kulturę Polski i świata, mniejszy nacisk kładąc na ich zagładę - tłumaczy współautorka wystawy Olga Zienkiewicz z ŻIH, który od ponad 60 lat gromadzi archiwalia i dzieła sztuki związane z historią i kulturą polskich Żydów.

Wystawa, której mottem jest droga, rozpoczyna się od przybycia Żydów do Polski, wypędzanych w średniowieczu z wielu krajów Europy. Przyjęty w 1264 roku statut kaliski zapewnił im ochronę i umożliwił rozwinięcie jednego z najważniejszych ośrodków żydowskich na świecie. Szczególnie w okresie międzywojennym społeczność Żydów polskich dominowała nad innymi gminami żydowskimi w Europie pod względem liczebności, bogactwa kultury oraz życia politycznego. Wystawa pokazuje dorobek intelektualny żydowskich myślicieli i artystów, z którego do dziś korzysta światowa kultura, co obrazują fotografie urodzonych w Polsce wybitnych Żydów: uczonych, noblistów, filmowców, polityków.

Pod koniec XIX wieku część Żydów, z powodów gospodarczych, politycznych i społecznych, zdecydowała się na kolejną wędrówkę z ziem polskich (szczególnie z zaboru rosyjskiego), głównie do USA.

Wystawa pokazuje też najtragiczniejszy etap drogi życia Żydów w Polsce, czyli przeprowadzoną przez hitlerowskie Niemcy zagładę Żydów Europy w czasie drugiej wojny światowej. Po wojnie wielu ocalałych wyjechało, część została wypędzona w 1968 roku. W kraju - co pokazuje wystawa - nadal istnieje jednak niewielka społeczność żydowska.

Nad wystawą dominują płótna przedstawiające m.in. ulice Warszawy sprzed 1939 roku, z nowoczesnym gmachem towarzystwa ubezpieczeniowego Prudential, który został wzniesiony według projektu Marcina Weinfeldta. Drugie płótno pokazuje niemiecki pocisk rozrywający się na górnych piętrach Prudentialu podczas Powstania Warszawskiego. To świadomy zabieg, by wywołać skojarzenie z atakami terrorystycznymi z 11 września 2001 roku w Nowym Jorku - tłumaczy drugi współautor wystawy Robert Lewandowski.

- **Wystawa eurodeputowanego Jacka Saryusz-Wolskiego pt. „Ulica Parlamentarna” poświęcona Łodzi**

Młodzi łódzcy architekci i absolwenci Akademii Sztuk Pięknych zaprezentowali w Parlamencie Europejskim interaktywną wystawę promującą Łódź. Miasto to ubiega się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku. Wystawa pod tytułem „Ulica

Parlamentarna” jest zbiorem projektów fasad domów, które architekci chcieliby faktycznie wybudować w Łodzi.

Pomysł powstał na podstawie rozmów z posłami do PE i ich wyobrażeniu o pracy parlamentarzysty, o rzeczach z których są dumni. Łódzcy architekci postanowili przełożyć „słowa w elewacje”. Ambicją projektu jest, by poprzez ulicę Parlamentarną łodzianie mogli swobodnie poruszać się po Europie, otwierając Łódź na inne kultury. A zarazem stworzyć takie miejsce, w którym każdy Europejczyk czułby się jak u siebie.

„Wystawa jest nowoczesną wizją miasta, młodzi artyści wykorzystali łódzką wielokulturowość i otwartość, co również stanowi symbol Europy” - powiedział jej inicjator, łodzianin, przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych PE Jacek Saryusz-Wolski (PO).

Wystawa jest interaktywna - dzięki zainstalowanym kamerom i czujnikom odwiedzający wystawę mogą się poczuć jak prawdziwi spacerowicze po nowej ulicy.

Z Brukseli wystawa zostanie przeniesiona do Łodzi. Architekci uruchomili również specjalną stronę internetową (www.ec1fundacja.pl), na której internauci mogą aktywnie uczestniczyć w dalszym projektowaniu ulicy Parlamentarnej. W projekt zaangażowała się również łódzka Fundacja EC1, zajmująca się rewitalizacją i przebudową miasta.

11. UE zakazuje stosowania zwrotów „Pan” i „Pani”¹

W specjalnym, nowo wydanym przez Parlament Europejski poradniku „Gender-Neutral Language”, biurokracja brukselska zaleca stosowanie „neutralnego płciowo” języka. W ramach poprawności politycznej Parlament Europejski zakazuje swoim europosłom używania przed nazwiskami wyrażen grzecznościowych - do niedawna oficjalnych i powszechnie stosowanych - określających płeć: Mr i Mrs (Pan i Pani). Według Brukseli nowe regulacje mają sprawić, by panie posłanki nie czuły się ze względu na swoją płeć dyskryminowane.

Nowe przepisy zakazują politykom zwracania się do kobiet za pomocą sformułowań określających ich stan cywilny. Oznacza to, że formy Madame i Mademoiselle, Frau i Fraulein oraz Senora i Senorita są również zakazane. Zamiast używać standardowych form grzecznościowych, do kobiet należy się zwracać po imieniu – głoszą nowe wytyczne.

Zasady te nie odnoszą się tylko do polityków. W trosce o „równość płciową” Bruksela chce także zrezygnować ze stosowania nazw zawodów, które „podstępnie” niosą ze sobą rozróżnienie ze względu na płeć, np. strażak, hostessa czy pielęgniarka. W niektórych przypadkach autorzy poradnika podają nawet konkretne przykłady na to, jak obejść tę „słowną dyskryminację płciową”. Posłowie zamiast słowa „sportowcy” mają używać „atleci”, co nie ma już tak jednoznacznie seksistowskiego zabarwienia (ang. „athlets” zamiast „sportsmen”), czy zamiast mówić „mąż stanu”,

¹ Na podstawie informacji onet.pl

powinni raczej używać wyrażenia „głowa państwa” (ang. „head of state” zamiast „statesman”). Dotyczy to również takich zawodów, jak np. stewardesa, która zostanie zastąpiona określeniem opiekun lotu. Policjanci i policjantki mają być zastąpieni przez słowo funkcjonariusz policji.

Co ciekawe, pomimo imponującej słownej ekwilibrysty autorom poradnika nie udało się jednak znaleźć zamienników dla słów „kelner/kelnerka” i posłowie mogą bez przeszkód nazywać tak pracowników licznych w Parlamencie Europejskim restauracji czy kawiarni.

Poradnik przygotowany i wydany za unijne pieniądze został już rozkolportowany wśród prawie ośmiuset europosłów przez sekretariat Parlamentu. Jednak większość z nich nie potraktowała go poważnie.

Szkocki poseł do Parlamentu Europejskiego Struan Stevenson, wiceprzewodniczący największej frakcji EPP-ED, stwierdził, że „polityczna poprawność została doprowadzona do szaleństwa”. „To jest naprawdę śmieszne. Mieliśmy już podobne przykłady, kiedy Unia Europejska próbowała zakazać grania na dudach czy określała kształt bananów, ale teraz wydają się zdeterminowani, aby powiedzieć nam, które słowa mamy prawo do wykorzystania w naszym ojczystym języku” – dodał poseł Stevenson. Inny poseł członek EPP-ED, Philip Bradbourn, nazwał broszurę „marnowaniem pieniędzy podatników”. „Nic sobie z tego nie robie. I tak będę używał zwrotów, do których przywykłem” - zarzekał się.

**Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska²**

² Na podstawie debat w PE i informacji prasowych PE